

หน้าที่ทางการเมืองของเพลงในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย The Political Roles of Democratic Kampuchea Songs

ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม¹

Chanchai KHONGPHIANTHUM

E-mail: ganesanee96@gmail.com

บทคัดย่อ

สมัยกัมพูชาประชาธิปไตยถือเป็นยุคมืดในหน้าประวัติศาสตร์ของกัมพูชา เพราะตลอดระยะเวลา 3 ปี 8 เดือน 20 วัน ที่เขมรแดงปกครองประเทศได้ทำลาย วัฒนธรรมจนสิ้นซาก ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจนประการหนึ่งคือ บทเพลงต่าง ๆ ที่เคยทำหน้าที่สร้างความบันเทิงให้แก่ผู้ฟัง ในช่วงก่อนหน้าที่เขมรแดงจะขึ้นมาปกครองประเทศ นั้นถูกห้ามนำมาขับร้อง ส่วนศิลปินนักร้องที่มีชื่อเสียงในสมัยสังคมนิยมนิยมและสมัย สาธารณรัฐต่างถูกเขมรแดงสังหารเป็นจำนวนมาก

บทเพลงที่ขับขานกันในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย ล้วนแต่เป็นบทเพลงที่เขมรแดงสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง วงการเพลงเขมรจึงเข้าสู่ยุคมืดเนื่องจาก ผู้สร้างงานและผู้เสพงานขาดปฏิสัมพันธ์กัน เพลงในยุคนี้จึงทำหน้าที่เพียงเพื่อสร้างความรู้สึกชาตินิยม สร้างขวัญกำลังใจแห่งชาติ กระตุ้นสตรีให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ กระตุ้นนโยบายด้านเศรษฐกิจของชาติให้ขยายผลเป็นรูปธรรม และ ปลุกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองให้แก่ประชาชน.

คำสำคัญ : เพลงปลุกระดมมวลชน, กัมพูชาประชาธิปไตย, เขมรแดง

¹รองศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรภูมิภาคผู้นำโขงศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (Ph.D.)

Abstract

Under Khmer Rouge regime, democracy was stuck in the Dark Ages of Cambodian history. During 3 years, 8 months and 20 days that the country was governed by Khmer Rouge, Cambodian culture was totally ruined. Cambodian music was a significant example of the destruction. Not only were the songs which had been used to entertain the Cambodian before Khmer Rouge regime prohibited but many famous Cambodian artists in the ages of Sangkum Reastr Niyum and Khmer Republic were also killed by Khmer Rouge. The songs sung during the Age of Democratic Kampuchea were written as for political reasons. This led to The Dark Ages of Cambodian music since there were no relations between those music writers and listeners. This major aims of the songs were to serve as patriotic songs which were used to express the nationalistic feeling, to encourage women to partake in developing the country, to support economic policy and to propound political ideology to the Cambodians.

Key words : mass mobilization songs, Democratic Kampuchea, Khmer Rouge

1. สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศกัมพูชาในช่วง ค.ศ. 1975-1979

การก้าวขึ้นมามีอำนาจของเขมรแดงในปี ค.ศ. 1975 นั้นมีปัจจัยสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ปัจจัยภายในที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เกิดการปฏิวัติ นั่นคือ การทำรัฐประหารถอดถอนสมเด็จพระนโรดมสีหนุออกจากตำแหน่งประมุขของรัฐโดยจอมพลลอน นอล เมื่อเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 1970 สร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวกัมพูชาส่วนใหญ่ที่ผูกพันกับสถาบันกษัตริย์มานานนับพันปี (ฐิ อัมบุณี, 2007: 14) อีกสาเหตุหนึ่งคือ คนในชนบท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรไม่พอใจจนที่อาศัยอยู่ในกรุงพนมเปญ เนื่องจากความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการถูกเอารัดเอาเปรียบ ผลผลิตทางการเกษตรถูกลำเลียงมาเพื่อเลี้ยงคนเมือง ขณะที่ผู้ผลิตต้องทนแบกรับสภาพความยากจน ประสบปัญหาในเรื่องที่ดินทำกิน ด้วยเหตุนี้ทำให้คนในชนบทรู้สึกว่าการเมืองเป็นศัตรู จึงถือเป็นโอกาสสำคัญให้เขมรแดงปลุกระดมพลลงชนเหล่านี้ขึ้นมาต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล (เผือก สุณณ, 2005: 32-33)

ส่วนปัจจัยภายนอก เนื่องมาจากการให้ความช่วยเหลือทางด้านอาวุธ ยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ จากขบวนการคอมมิวนิสต์จีน ข้อตกลงที่ทำไว้ร่วมกันในปี ค.ศ. 1974 ได้เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลุ่มเขมรแดงมากยิ่งขึ้น ต่อมาเขมรแดงได้เปลี่ยนยุทธวิธีหันมาใช้กำลังเข้าต่อสู้แทน โดยโจมตีแหล่งเส้นทางลำเลียงเสบียงทั้งทางน้ำและทางอากาศของกรุงพนมเปญ ก่อนที่จะเข้ายึดกรุงพนมเปญได้สำเร็จ เมื่อวันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 1975 (Shawcross, 1979: 346-348)

หลังจากที่กองกำลังเขมรแดงสามารถยึดกรุงพนมเปญไว้ได้สำเร็จ รัฐบาลเขมรแดงได้ใช้นโยบาย “หวนคืนสู่ศักราชที่ศูนย์” (come back to the zero) มาบริหารประเทศ นโยบายดังกล่าวได้ทำลายประวัติศาสตร์อันยาวนานของเขมรกว่าสองพันปีให้พังพินาศลง กลไกต่าง ๆ ทางสังคมหยุดนิ่ง ไม่มีศาสนา ไม่มีโรงเรียน ระบบเศรษฐกิจหยุดชะงัก ที่น่าเสียดายที่สุดคือสรรพตำราต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในห้องสมุดต่าง ๆ ถูกทำลายสิ้นจนแทบไม่มีเหลือ (เดวิด แชนด์เลอร์ ผู้แต่ง, พรธณาม เจริญธรรมสาร, สดใส ชันติวรงค์ และวงเดือน นาราัจจ์ ผู้แปล, 2543: 329)

เขมรแดงได้กวาดต้อนผู้คนเป็นจำนวนมากไปยังชนบท ซึ่งขณะนั้นแบ่งเป็น 7 เขตใหญ่ แต่ละเขตจะประกอบด้วยจังหวัดเดิมประมาณ 2-4 จังหวัด เหตุผลของการกวาดต้อนประชาชนไปยังชนบทต่าง ๆ มีด้วยกัน 2 ประการ คือ ประการแรก พนมเปญกำลังประสบปัญหาทุกภิกขภัย อย่างหนัก เพราะประชากรในกรุงพนมเปญเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม 600,000 คน มาเป็น 2,000,000 คน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพึ่งพาอาหาร

เครื่องอุปโภค บริโภคจากประเทศเพื่อนบ้าน อย่างเช่นประเทศไทย โดยใช้วิธีการขนส่งทางอากาศ คนที่อาศัยในกรุงพนมเปญ ส่วนหนึ่งเป็นประชาชนที่อพยพมาจากชนบท ซึ่งเคยเป็นแรงงานภาคเกษตรกรรมมาก่อน การอพยพผู้คนออกจากกรุงพนมเปญด้วยหวังจะเพิ่มแรงงานการผลิตภาคเกษตรกรรมนั่นเอง เหตุผลประการต่อมา คือเพื่อกำจัดจารชนที่แฝงตัวเข้ามาในกรุงพนมเปญ ซึ่งมีทั้งฝ่ายอเมริกาและเวียดนาม โดยเขมรแดงได้ลวงประชาชนโดยปล่อยข่าวลือว่า สหรัฐอเมริกามีแผนที่จะมาทิ้งระเบิดในกรุงพนมเปญ และเพื่อช่วยประชาชนให้รอดพ้นจากภัยพิบัติครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องอพยพผู้คนครั้งใหญ่ไปอยู่ในชนบท โดยที่รัฐบาลเขมรแดงจะอนุญาตประชาชนให้กลับคืนสู่กรุงพนมเปญได้หลังจากนี้อีก 3 วัน (ภูวดล ทรงประเสริฐ, 2535: 120)

ประชาชนที่อพยพไปอยู่ตามชนบทถูกบังคับให้ต้องทำงานหนัก อีกทั้งยังเป็นการที่คนในเมืองขาดทักษะและความชำนาญ นอกจากนี้ยังขาดแคลนอาหารและยารักษาโรค ทำให้มีผู้คนล้มตายไปกว่า 2,000,000 คน ถือเป็นโศกนาฏกรรมครั้งสำคัญเหตุการณ์หนึ่งที่ประวัติศาสตร์แห่งมวลมนุษยชาติต้องจดจำ

จนกระทั่งวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1979 กองทัพเวียดนามจึงได้เคลื่อนเข้ามายังกรุงพนมเปญ และขับไล่กองกำลังเขมรแดงออกไปได้สำเร็จ เขมรแดงถอยกำลังมาทางฝั่งตะวันตกที่ติดกับพรมแดนไทย ส่วนคอมมิวนิสต์กลุ่มใหม่ได้สถาปนารัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา โดยมีเวียดนามให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ เวียดนามคงกองกำลังทหารเวียดนามไว้ในกัมพูชา และตั้งสภาปฏิวัติประชาชนกัมพูชาขึ้น (The Kampuchean People's Revolutionary Council: KPRC) โดยมี เฮง สำริน เป็นประธานาธิบดีปกครองประเทศ (ภูวดล ทรงประเสริฐ, 2535: 125) ถือเป็นการยุติช่วงระยะเวลาอันเลวร้าย ซึ่งเป็นยุคมืดในประวัติศาสตร์กัมพูชา รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 ปี 8 เดือน 20 วัน ผลแห่งสงครามได้ทำให้กรุงพนมเปญกลายเป็นซากปรักหักพัง บรรดาสิ่งก่อสร้าง รวมทั้ง กลไกต่าง ๆ ของประเทศพังพินาศลง ไม่เพียงเท่านั้น วัฒนธรรมอันเรืองโรจน์ซึ่งเป็นเสมือนจิตวิญญาณชาติได้ถูกทำลายไปด้วย หนึ่งในนั้นคือเพลงสมันนิยม ศิลปะที่สะท้อนตัวตนของชาวกัมพูชาอย่างแท้จริง

บทความนี้เป็นบทความวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ทางการเมืองของบทเพลงที่เกิดขึ้นในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย โดยนำแนวคิดเรื่องหน้าที่นิยม (Functionalism) มาใช้เป็นกรอบในการศึกษา

2. วงการเพลงในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย

คนเขมรรักในการร้องรำทำเพลง ดนตรีถือเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของชาวเขมร¹ เมื่อเขมรแดงขึ้นมาใช้อำนาจปกครองประเทศ รัฐบาลได้สั่งห้ามมิให้มีการร้องเพลงสมัยนิยม² ใครฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษตาย นักร้องยอดนิยมในสมัยนั้นถูกฆ่าตายไปเป็นจำนวนมาก อาทิ หว่ย มาส (ហ្វៃ ម៉าส) แปน วน (ប៉ែន វ៉ាន) สีน สีสามุต (ស៊ីន ស៊ីសាមុត) รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยผลิตบทเพลงออกมาเพื่อบังคับให้ประชาชนร้อง เป็นการปลุกระดมให้ประชาชนรักชาติ โดยเนื้อหาหลักคือเทิดทูนสถาบันชาติ สร้างความนิยมให้รัฐบาลเขมรแดง ชื่นชมการเพาะปลูก และต่อต้านเวียดนาม แต่เมื่อหมดยุคเขมรแดงแล้ว เพลงเหล่านี้ก็ถูกลืม (วิชชุกร ทองหล่อ, 2548: 3) เป็นเพราะเหตุใดหรือ? เมื่อศิลปะถูกสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองเพียงอย่างเดียว มิใช่เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านการสำนึกอารมณ์ การสร้างและเสพงานจึงเป็นไปในทิศทางเดียว คือ จากรัฐบาลไปสู่ประชาชนเท่านั้น ปราศจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างและผู้เสพ และผู้สร้างเป็นฝ่ายกำหนดเนื้อหาของงานทำให้ผลงานขาดความหลากหลาย เหตุผลเหล่านี้เพียงพอที่จะสนับสนุนบทสรุปที่ว่า สมัยดังกล่าวเป็นเสมือน “ยุคมืด” ซึ่งไม่เพียงแต่ดนตรีและนาฏศิลป์เขมรเท่านั้น ทว่าเป็นยุคมืดของวัฒนธรรมเขมรทุกด้านเลยทีเดียว

เพลงปลุกระดมสมัยกัมพูชาประชาธิปไตย ถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่รัฐบาลสร้างขึ้น สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญของประเทศ บทที่ 3 ว่าด้วยเรื่องของวัฒนธรรมที่ว่า

Article 3: Culture of DEMOCRATIC KAMPUCHEA is a national, people, progressive and wholesome one, serving the tasks of defending and edifying one Kampuchea more and more prosperous.

This new culture resolutely fights against the depraved and reactionary culture of the oppressive classes and of colonialism and imperialism in Kampuchea. (จินดา ดวงจินดา, 2521: 171)

¹ เห็นได้จากรายการโทรทัศน์ของเขมรในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นรายการเพลง มีทั้งการประกวดร้องเพลง และการเชิญนักร้องยอดนิยมมาร้องเพลงในรายการ

² เพลงสมัยนิยมเขมรเกิดขึ้นในช่วงหลังจากที่ประเทศได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ทว่าไม่แพร่หลาย จนกระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้รับความนิยม เพลงสมัยนิยมเป็นเพลงที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก ต่อมาได้มีการบูรณาการจนมีลักษณะของความเป็นเขมรในที่สุด

หน้าที่สำคัญของบทเพลงคือการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ ให้ผู้ฟังเกิดความบันเทิงใจ รู้สึกผ่อนคลายเป็นหลัก ทว่าหน้าที่ของเพลงเหล่านี้ก็กลับตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง เพลงเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อรับใช้สถาบันการเมือง ไม่ได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกพื้นของมนุษย์ เช่น รัก โกรธ เศร้า โศก ปิติ สุข ฯลฯ เหมือนบทเพลงสมัยนิยมโดยทั่วไป อีกทั้งประชาชนยังถูกยัดเยียดให้ร้อง มิใช่ร้องเพราะสมัครใจ เหมือนที่ร้องเพลงเล่นในยามว่าง จึงไม่น่าแปลกใจว่าเพราะเหตุใดหลังจากปี ค.ศ.1979 แล้ว จึงไม่มีใครจำบทเพลงเหล่านี้ได้เลย ทั้ง ๆ ที่หลายคนเคยผ่านช่วงเวลานั้น และเคยถูกบังคับให้ร้องเพลงดังกล่าวมาก่อน เขมรแดงได้ใช้เพลงปลุกระดมมวลชน เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองดังนี้

(Henri Locard, 2004: 42)

HUSO Journal of Humanities and Social Sciences

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2562

ปฏิกฤษณ์มิแปรผันปกป้องมาตุภูมิ
แผ่นดินอุดมปฐวีดิอันรุ่งเรือง
ชโย ชโย ชโย กัมพูชาใหม่
ประชาธิปไตยสมบูรณ์รุ่งเรือง
ปฏิกฤษณ์คลั่งปฐวีดิสีแดงให้สูงขึ้น
สร้างมาตุภูมิของเราให้จำเริญแบบก้าวกระโดด
มหารุ่งเรือง มหาอัศจรรย์

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียน)

วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 เป็นวันที่กองกำลังเขมรแดงสามารถเข้ายึดกรุงพนมเปญ และโค่นอำนาจจอมพลลอน นอลได้สำเร็จ วันนี้จึงกลายเป็นวันสำคัญ และเป็นที่มาของชื่อเพลงชาติในเวลาต่อมา ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่แลกมาด้วยเลือดเนื้อ และชีวิตของนักต่อสู้ชนชั้นกรรมาชีพและเกษตรกรเป็นสำคัญ

ในตอนที่ว่า “สร้างมาตุภูมิเราให้จำเริญก้าวกระโดด มหารุ่งเรือง มหาอัศจรรย์” เป็นนโยบายที่เขมรแดงใช้บริหารประเทศ การก้าวกระโดดครั้งยิ่งใหญ่ของกัมพูชา (สมทฤษฎี) ได้แบบอย่างมาจากนโยบาย Great Leap Forward ของเหมาเจ๋อตง ซึ่งประกาศใช้ในจีนระหว่าง ค.ศ. 1958–1959 นโยบายดังกล่าวเน้นการใช้แรงงานคนแทนเครื่องจักร เร่งพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยจัดตั้งคอมมูนให้เป็นหน่วยการผลิตระดับพื้นฐานที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ (self-reliance) และสามารถเลี้ยงตนเองได้ (self-sufficiency) (จุลชีพ ชินวรโรจน์, 2533: 55)

ตัวอย่างต่อไปเป็นเพลงที่มีชื่อว่า “ธงแดงปฐวีดิ”

ธงกฤษณ์มิแปรผัน

ฉาษกฤษณ์มิแปรผัน กฤษณ์มิแปรผัน

ฉาษฉาษฉาษ ฉาษฉาษฉาษ

ฉาษกฤษณ์มิแปรผัน กฤษณ์มิแปรผัน

ฉาษฉาษฉาษ ฉาษฉาษฉาษ

ฉาษกฤษณ์มิแปรผัน กฤษณ์มิแปรผัน

ฉาษฉาษฉาษ ฉาษฉาษฉาษ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2562

(Henri Locard, 2004 : 39-40)

เลือดสีแดงฉาน ฟูลาดเหนือปฐพี
เลือดซึ่งพลี ปลดปล่อยประชาชนทั้งผอง
เลือดกรรมกร เกษตรกร ปัญญาชน
เลือดคหุชน พระสงฆ์ และนารี
เลือดลอยเกลื่อนม้วนเคลื่อนเหนือเวหา
แปรกลายเป็นธงแดงปฏิวัติ

ชงแดงสละบัดแล้ว
 มิตรเราเอ๋ย ป้องกัน ตีต่อพวกศัตรู
 ชงแดง ชงแดง สละบัดแล้ว สละบัดแล้ว
 ความโกรธมีมีหยา พัดโบกดูจมหาวาตา
 ชงแดง ชงแดง สละบัดแล้ว สละบัดแล้ว
 อย่าเอาไว้ว พวกจักรวรรดินิยม
 ปฏิกริยากำจัดให้สิ้นซากไปจากกัมพูชา ปกป้อง ฟาดฟัน
 ฟาดฟันเอาชัยชนะ ชัยชนะ ชัยชนะ
 (แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียน)

ธงแดงในที่นี้หมายถึงธงพื้นแดงสัญลักษณ์แห่งการปฏิวัติของกลุ่มคอมมิวนิสต์ ไม่ได้หมายถึงธงชาติ (แม้ว่าธงชาติในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยจะเป็นธงสีแดงเช่นกัน ตรงกลางธงชาติเป็นรูปปราสาทสามยอด ซึ่งหมายถึง มหาปราสาทนครวัด ส่วนสี่เหลี่ยมเป็นสัญลักษณ์แทนจิตวิญญาณชาติ) เนื้อหาของเพลงนั้นปลุกใจให้ประชาชนลุกขึ้นมาต่อสู้กับพวกจักรวรรดินิยม หมายถึง อเมริกา ซึ่งถือเป็น “ศัตรูของชาติ” ที่สำคัญ

การสร้างศัตรูของชาติขึ้นมานั้น ทำให้ประชาชนเกิดสำนึกร่วมกันว่า ถึงเวลาที่ประชาชนจะต้องรวมกันเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อต่อสู้กับผู้รุกราน ประชาชนต้องอยู่เพื่อรัฐ และตายเพื่อรัฐ สีแดงของพื้นธงมาจากเลือดเนื้อและชีวิตของนักปฏิวัติ หมายถึง รัฐต้องอยู่เหนือประชาชน นั่นเอง

2.2 สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ประชาชนในชาติ

เพลง “องค์การปฏิวัติเป็นมิ่งขวัญในประชาชนกัมพูชาครบเชื้อชาติ” เป็นตัวอย่างของเพลงที่ใช้หลักจิตวิทยาการสร้างขวัญกำลังใจแห่งชาติขึ้น (national morale) โดยสร้างความรู้สึภาคภูมิใจในองค์การปฏิวัติให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน เน้นย้ำความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างประชาชนกับองค์กร และชี้ให้เห็นถึงบุญคุณขององค์การ ซึ่งมีมากมายมหาศาล เพื่อให้ประชาชนพร้อมใจกันเสียสละและให้ความร่วมมือกับภาครัฐตลอดเวลา

អង្គការបដិវត្តន៍ជាដួងព្រះចន័យប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ជនជាតិ

មាត់ បដិវត្តន៍រះថែមថាង

ភិដ្ឋិសូម្បីសែងពិទ្ធិសិប្បព្នា

ថាងថែងស្និទ្ធិគន្លា

ជួនដល់ប្រជាជនប្រសាស្រី .

វាយឆ្នេះចក្រពត្តិអេរិក

ជាមហាអំនាចក្នុងលោកិយ

វាយទាំងបរិវារកញ្ជះដាច់ថ្លៃ

[វាបរាជ័យអស់ពីកម្ពុជា .

រំដោះយើងខ្ញុំគ្រប់ជនជាតិ

[ឃ្លាតចាកផុតពីវេទនា

ផុតការជំនាន់អក់ប្លន់មោហា

យើងខ្ញុំចូរធារមានមុខមាត់ថ្មី .

អង្គការបដិវត្តន៍)ានអប់រំ

បំប៉ះសប្បុរសភាពអរម្មណ៍នយោបាយ

ព្រមទាំងចាត់តាំងរឹងប៉ឹងសតិ

អង្គការវិន័យ)ាន[ខ្ពស់ .

អង្គការដឹកនាំយើងគ្រប់គ្នា

បង្កើនផល្លា)ានផលផល .

លើកទំនប់ជីកប្រឡាយគ្រប់ភូមិទាំងអស់ ដើម្បីធ្វើម្ចាស់លើទឹកដីគ្រប់ផ្នែក .

កែប្រែជីវភាពប្រជា

គ្រប់គ្រាន់ជូនរាជរាស្ត្រថ្ងៃប្លែកៗ

ស៊ីចុកស្លៀកពាក់រស់នៅដើរដេក

ជីវភាពល្អប្លែកមានសិទ្ធិសេរី .

អង្គការបដិវត្តន៍ជាដួងព្រលឹង

ជាទីពឹងប្រជាជនប្រុសស្រី

កម្មករពលករ) រាស្ត្រសុខសួរស្តី

ម្ចាស់ទឹកម្ចាស់ដីម្ចាស់កញ្ចាសនា.

អង្គការបដិវត្តន៍មានគុណ

គុណឆ្លងសែនឆ្លងជាងភ្នំសុមេរា

ឆ្លងជាងជីវិតយើងខ្ញុំរាល់គ្នា

យើងខ្ញុំប្រជុំដើរតាមតា .

យើងខ្ញុំប្រជុំកសាងកម្ពុជាថ្មី

ប្រជាធិបតេយ្យរដ្ឋប័រ

ស្រាងឡើងបញ្ចប់លើដីអង្គរ

សប្បាយសម្បូររុងរឿងអើយ .

(សើ សាឃ្យៈរាណ ក, 2000: 62)

មរណភាពវិវត្តិឡើងវិញក្នុងរាជ្យ

ស្វាងគុះស្រព្វស្រែកពីភិក្ខុបុរា

សាច់ស្រព្វស្រព្វស្រព្វស្រព្វ

ស្រព្វស្រព្វស្រព្វស្រព្វស្រព្វ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

រាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យនៃរាជ្យ

เราปฏิญาณก่อสร้างกัมพูชาใหม่ ประชาธิปไตยเลิศค่าบรร
 กรจะจางขึ้นบรรจงเหนือแผ่นดินพระนครสบายสมบูรณ์รุ่งเรืองเออ
 (แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียน)

เพลงนี้เปรียบเทียบบัวองค์การเป็นมิ่งขวัญ ซึ่งผู้คนในภูมิภาคแถบนี้เชื่อว่า “ขวัญ” เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากมนุษย์ต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญสองส่วนคือ “ร่างกาย” และ “ขวัญ” ซึ่งมีลักษณะเป็นจิตวิญญาณที่คุ้มครองร่างกายนั้น ถ้าขวัญไม่อยู่กับตัวก็จะทำให้คนนั้นเจ็บป่วยไม่สบายได้ นอกจากนี้เพลงดังกล่าวยังได้พูดถึงพระคุณขององค์การว่าส่องสว่างดุจแสงของพระอาทิตย์ที่ขับไล่ความมืดคือความอยุติธรรมในสังคมให้สิ้นไป พระคุณขององค์การยิ่งใหญ่ดุจภูเขาพระสุเมรุซึ่งถือเป็นแกนกลางของจักรวาล และเป็นที่ตั้งของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ตามคติทางพระพุทธศาสนา องค์การจึงยิ่งใหญ่ในสายตาของประชาชน ถือเป็นขวัญกำลังใจแห่งชาติ

2.3 กระตุ้นให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

เพลง “นารีปฏิวัติกัมพูชาใหม่” เป็นตัวอย่างของเพลงที่แสดงแนวคิดสตรีนิยมแบบมาร์กซิสต์ได้อย่างชัดเจน โดยใช้กลไกทางอุดมการณ์ที่ทำหน้าที่ “เรียก” (interpellate) อัตลักษณ์ของผู้หญิงให้เกิดขึ้น (กาญจนา แก้วเทพ, 2549: 485) เนื่องจาก “วัฒนธรรมแห่งความเป็นผู้หญิง” ในสังคมเขมรได้บังคับให้ผู้หญิงต้องเป็นสตรีในอุดมคติคือ เป็นสตรีศรีบริบทลักษณ์เท่านั้น¹ และกีดกันมิให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง เพราะถือว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้ชาย เพลงนารีปฏิวัติกัมพูชาใหม่แสดงให้เห็นว่าเมื่อประเทศชาติอยู่ในภาวะคับขัน ผู้หญิงสามารถถูกชักชวนมาขึ้นเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชายปกป้องมาตุภูมิที่รักยิ่งและต่อสู้กับพวกลัทธิจักรวรรดินิยม เป็นการเรียกอัตลักษณ์ใหม่

¹ สตรีศรีบริบทลักษณ์เป็นสตรีที่มีลักษณะ 31 ประการคือ 1. ไม่ขูขบขินินทาเขา 2. รู้จักมีสัมมาคารวะต่อบิดา มารดาและสามี 3. รู้คุณและตอบแทนคุณบิดา มารดาทั้งฝ่ายตนเองและสามี 4. ไม่นอนกลางวัน 5. ไม่หลงลืมหน้าหลัง 6. รู้จักรักษาทรัพย์สิน 7. ไม่นอกใจสามี 8. ไม่ทิ้งหวงสามี 9. ไม่มีกมลมารยา 10. ไม่สยยอมใครเห็น 11. มีจิตใจจดทน หนักแน่น 12. เดินเบาๆ ไม่เดินดังดัง 13. ไม่ยืนหรือนั่งอวดกายให้ใครเห็น 14. ไม่เดินด้วยเท้าทางที่ดัดจริต 15. รู้จักสำรวมตา ไม่ชำเลืองมอง 16. มีท่าเดินที่งาม ไม่เดินส่ายสะโพกไปมา 17. ไม่เดินทอดน่อง สะบัดไหล่ 18. พูดเบาๆ แต่ชัดเจน 19. อายายอกล้อ หัวเราะเล่น 20. ไม่พูดจาเกี่ยวข้องกับผู้ชาย 21. ไม่เกียจคร้าน เมื่อทำงานต้องทำให้สำเร็จ 22. ไปไหนแล้วรีบกลับ 23. ให้รู้จักเก็บของในเวลาที่เหมาะสม 24. ให้รู้จักจัดบ้านช่อง 25. รู้จักตกแต่งเครื่องอุปโภค บริโภค 26. รู้จักกลัวบิดา มารดา และสามี ปฏิบัติตามโอวาท 27. กินอาหารหลังบิดา มารดา และสามี 28. หยุดกินอาหารก่อนบิดา มารดา และสามี 29. นอนหลังสามี 30. ตื่นก่อนสามี 31. มีจิตใจเมตตา กรุณา รู้จักทำบุญให้ทาน (อุบล เทศทอง, 2005 : 140)

โดยใช้กลไกทางอุดมการณ์ (ideology) เป็นแรงผลักดัน นอกจากนี้เนื้อเพลงยังโน้มน้าวใจให้ผู้หญิงเห็นว่า หมดสิ้นยุคแห่งการกดขี่เพศหญิงที่ยาวนานนับศตวรรษไปแล้ว ก็มพฐาประชาธิปไตยจะเป็นยุคสมัยที่ผู้หญิงมีสิทธิเสรีภาพ มีบทบาทหน้าที่ที่ทัดเทียมผู้ชายทุกประการ

យើងខ្ញុំនារីបដិវត្តកម្ពុជាថ្មី

រស្មីបដិវត្តន៍រក្សិចង់ចែង

ភ្លឺដូចសូរស្រែងសាយសព្វទិស

ពោលពេញមាតុភូមិជាទីស្នេហា

ធំធែងអស្ចារ្យស្តុកស្តម្ភក្រៃ .

យើងខ្ញុំនារីធ្លាប់អាប់យស

)ាត់កេរ្តិ៍)ាត់ឈ្មោះរស់នៅគ្មាននិយ

ឥឡូវ)ានបើញរស្មី

មានសិទ្ធិសេរីហើរឆ្លាស់ឆ្លង .

មានមុខមានមាត់ស្នើបុរស

មានកេរ្តិ៍មានឈ្មោះសាយពីរោះផង

អង្ករលើកស្ទួយជួយតម្រង់

កិតិសព្ទផ្ទូរផងឈ្នះឈ្នះសាយ .

យើងខ្ញុំមានភ័ព្វដូចកើតថ្មី

)ានស្គាល់អត្ថន័យនៃនយោ)ាយ

មានសតិអារម្មណ៍រឹងឥតក្លាយ

សីលធម៌) មាំក្រៃថ្លៃត្រួម .

ត្រចៀកយើងខ្ញុំ)ានឆ្ងល់

កែវភ្នែកទាំងតួ)ានភ្លឺស័ក្តិសម

ចេះស្តាប់ចេះអានគ្មានច្រឡំ

ចេះកត់ចំណាំបែកប្រាជ្ញា .

យើងខ្ញុំសាមគ្គីយៈ)ងស្ម័គ្រស្មោះ

ជាមួយបុរសក្នុងគ្រប់ការងារ

ធ្វើពិឡេ ធ្វើកម្មករ ធ្វើយោធា

បង្កើនផ្ទាយៈ)ងប្តូរផ្លាស់ .

អត្តភាពយើងខ្ញុំទាំងភ្លឺថ្លា

ឯករាជ្យសម្រាប់គ្រប់គ្រងការកិច្ច

ប)ានទទួលខុសត្រូវជាសិទ្ធិ

ប្រយុទ្ធអង់អាចជួនបដិវត្តន៍ .

យើងខ្ញុំឈឺចាប់ពេញអង្គ)ាណ

ផ្លូវនេះគ្មានស្រានុអាចក្រពត្តិ

ជិះជាន់យើងរាប់សតវត្សរ៍

វេទនាពេកក្តាត់)ាត់ស្ទើរ .

បដិវត្តន៍កម្ពុជាមានគុណ

គុណនេះសែនធ្ងន់ធ្ងន់ឥតបី

ជាភ្នំព្រះសុមេរុស្តិម)ស្តែ

រំដោះនារីផុតពីទុក្ខា .

ដូច្នេះយើងខ្ញុំសូមប្តូរផ្លាស់

បូជាឈាមសាច់បូជាទាំងជីវៈ)ា

កសាងសង្គមថ្មីថ្លៃថ្នា

ស្ថាប័នគ្មានការពារជាតិ .

(សើ សាឃ្យៈ)ាណ គ, 2000: 62)

เรณาริปฏิวัติกัมพูชาใหม่

รศมีปฏิวัติส่องสว่างกระจ่างแจ้ง	สว่างดุจสุริย์แสงครอบสรรพทิศ
ทั่วทั้งมาตุภูมิเป็นที่สเนหา	ยิ่งใหญ่อัศจรรย์มั่งคั่งไกร
เราสตรีเคยไร้ยศ	สูญเกียรติ์ สูญชื่ออยู่อย่างไร้ความหมาย
บัดนี้ได้เห็นรศมี	มีสิทธิ์เสรีเห็นฉวัดเฉวียน
มีหน้ามีตาเสมอบุรุษ	มีเกียรติมีชื่อไพเราะด้วย
องค์การค้าช่วยดำรง	กิตติศัพท์เกริกก้องหอมจรจาย
เรามีโชควาสนาจุดเกิดใหม่	ได้เข้าใจอรรถความหมายในการเมือง
มีจิตสำนึกมุ่งมั่นมิกลาย	ศีลธรรมมั่นคงเลิศค่าอุดม
โศกเราได้ยินเสียง	ดวงเนตรทั้งคู่สว่างศักดิ์สม
รู้ฟังรู้อ่านมิผิดหลง	รู้จักรู้จำเกิดปัญญา
เราสามัคคีกันแน่นแฟ้น	กับบุรุษครบทุกการงาน
เป็นแพทย์ เป็นกรรมกร เป็นทหาร	เพิ่มผลผลิตอย่างฉับพลัน
อรรถาพเราส่องสว่างใส	เอกราชเจ้าของการครอบครองภารกิจ
หาญรับผิชอบเป็นนิจ	ประยุทธ์ธองอาจเพื่อปฏิวัติ
เราปดร้าทั่ววงศ์ปราณ	หมองไหม้ไร้สราญเพราะไอ้พวก
	จักรวรรดิ (นิยม)
กตชีเรมานับศตวรรษ	เวทนายิ่งแล้วไร้รศมี
ปฏิวัติกัมพูชามีคุณ	คุณนี้หนักยิ่งแสนหนักมิปาน
กว่าเขาพระสุเมรุอันโอฬาร	ปลดปล่อยนารีพ้นจากทุกขา
เช่นนี้เราควรพร้อมพลี	บูชาเลือดเนื้อบูชาทั้งชีวา
ก่อสร้างสังคมใหม่อนรรฆค่า	ตายอยู่มีนำพารักษาชาติ

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียน)

เขมรแดงได้กล่าวถึงสตรีเขมรว่าถูกกดขี่ ข่มเหง แต่ในความเป็นจริงแล้ว สังคมเขมรเป็นสังคมที่ทำให้เกียรติผู้หญิง ซึ่งลักษณะดังกล่าวแตกต่างจากสังคมอินเดียและจีนที่กดขี่ข่มเหงเพศหญิงอย่างสิ้นเชิง สังคมเขมรในอดีตเป็นสังคมมาตาธิปไตยเห็นได้จากความเชื่อต่าง ๆ ขนบประเพณีที่ให้ความสำคัญกับเพศหญิง วัจนศัพท์ที่นำหน้าด้วยคำว่า “แม่” (ម) เพื่อแสดงความเป็นใหญ่ เป็นต้น (งวล ญิต ผู้แต่ง, ภูมิจิต เรื่องเดช ผู้แปล, 2548: 153-156) ภาพการกดขี่ข่มเหงผู้หญิงที่กล่าวถึงในบทเพลงนี้ ส่วนหนึ่งจึงเป็นภาพ

ลวงที่เขมรแดงสร้างขึ้น เพื่อหลอกใช้ผู้หญิงเป็นเครื่องมือ อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อให้ผู้หญิงมีชีวิตอยู่เพื่อรัฐ เพิ่มผลผลิตให้แก่รัฐ และตายเพื่อรัฐ เห็นได้ชัดว่า แม้ผู้หญิงจะถูกกีดกันไม่ให้เข้ามามีอำนาจทางการเมือง ทว่ากิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมืองตลอดจนกิจกรรมด้านอื่น ๆ ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ ถ้าผู้หญิงไม่ให้ความร่วมมือ

2.4 กระตุ้นให้นโยบายด้านเศรษฐกิจของชาติขยายผลเป็นรูปธรรม

เพลง “ฤดูวิสาขแล้วเรารวบรวมกำลังลุยทำนา” เป็นตัวอย่างของเพลงที่ใช้เพื่อกระตุ้นให้นโยบายด้านเศรษฐกิจของชาติขยายผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากโดยพื้นฐานแล้วกัมพูชาเป็นสังคมเกษตรกรรม อาชีพหลักของชาวกัมพูชาคือเป็นชาวนา ข้าวเป็นอาหารหลัก เป็นพืชเศรษฐกิจ และเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่สืบเนื่องอย่างยาวนานมานับพันปี เมื่อรัฐจัดการพัฒนาภาคเกษตรกรรมอย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ ย่อมส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศขับเคลื่อนไปได้ด้วยหลักการพึ่งพาตนเอง โดยไม่ต้องอิงอาศัยมหาอำนาจตะวันตก ซึ่งถือเป็นศัตรูสำคัญ การพัฒนาภาคเกษตรกรรมจะสัมฤทธิ์ผลได้ต้องอาศัยการชลประทานที่ดีเป็นส่วนเสริม ดังนั้นรัฐจึงต้องระดมกำลังคนเพื่อขุดคูคลองส่งน้ำ สร้างทามกันน้ำขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานของการผลิตในภาคเกษตรกรรม จุดมุ่งหมายของการสร้างกัมพูชาให้เป็นอู่ข้าว อู่น้ำแหล่งสำคัญนี้ เพื่อที่จะทำให้ประเทศกลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง เหมือนสมัยเมืองพระนครที่มีระบบชลประทานที่ดีประชาชนทำการเกษตร ทำประมง เป็นเสียบึงไว้เลี้ยงผู้คน ซึ่งเป็นกำลังใช้สร้างมหาอาณาจักร

รູບវິសຸກເບີຍເພື່ອບຸລຸດກຳລັງສຸກເຮົາ

ຜູ້ຮາລ່ເຜີຍຊຳ	ຝຣັກເຢຍາ	ຜ່າສູງເຮົາ	ວິສຸກຜ່ວ້ເບີຍ
ບຸຣູບຳບຸຣູບຳ	ຊີບບູຣູເຢຍ	ເຮືຕີເຜີຍໄຜ່	ສູງວິເຜີຍບຸຣູຜູ.
ຜູ້ຮາລ່ເຮົາ	ຮຸ່ຍສຸກ່າ	ກູງໄຊຊຳອີກຜ່	ສາສູງຜູຜູຜູ
ເຜີຍຊຳຮຸ່ຍ	ສູງກຳລັງຜູ	ຮາລ່ຂາຍຜູຜູ	ສູງກຳລັງຜູຜູ.
ຮູບວິສຸກເບີຍ	ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳບຸຣູ	ເຜີຍຊຳກຳລັງ	ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳ
ສຸກເຮົາ	ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳ	ກູງ ໑ ບິກຕາ	ບຸຣູ ໓ ຜູ.
ເຜີຍຊຳຮຸ່ຍ	ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳ	ກູງຮຸ່ຍຊຳ	ສາບຜູຜູຜູ
ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳ	ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳ	ສູງກຳລັງຜູ	ຜູ້ຮຸ່ຍຊຳ

เราคัดเมล็ดพันธุ์ ใส่ปุ๋ยให้ด้วย
เพื่อผลผลิตเพิ่ม ผลให้ได้มาก
ปฏิญาณ ปฏิญาณ ประมวลกำลัง
ทำนาปีนี้ ให้ได้ผล ร่วมสร้างกัมพูชา

เราต่างช่วย คุณภาพดินเรา
ผลิตรกรเราเกิน สภาพชีวิตดีขึ้น
มุ่งเข้าทำให้หนัก มหาอัครรย์
มหาก้าวกระโดด

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียน)

เพลงดังกล่าวมีลักษณะของการปลุกเร้ามวลชน (mass mobilization) เพื่อเร่งพัฒนาภาคการเกษตร เขมรแดงมีนโยบายเพิ่มผลผลิตข้าวเป็นสามเท่า คือปลูกข้าวให้ได้ 7 ตันต่อ 1 เฮกตาร์¹ เพลงในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยจึงมีเนื้อหาส่วนใหญ่นำมาถึงการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาระบบชลประทาน ผลจากนโยบายดังกล่าวได้ทำให้ประชาชนต้องล้มตายไปเป็นจำนวนมาก เนื่องจากต้องทำงานหนัก และเป็นงานที่ประชาชนขาดความถนัด ถึงแม้รัฐจะสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้เป็นจำนวนมากก็ตาม หากแต่ประชาชนกลับต้องล้มตายลง เพราะขาดอาหาร ดูเป็นเรื่องย้อนแย้งที่เกิดขึ้นในสมัยนั้น

2.5 ปลุกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองให้แก่ประชาชน

เพลง “ปฏิญาณเล่าเรียนตามแบบอย่างมิตรของเราอันรุ่งเรือง” เป็นตัวอย่างของเพลงที่กระตุ้นอุดมการณ์ทางการเมืองให้แก่ประชาชน สังเกตได้ว่าเพลงนี้ใช้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงเป็นผู้ร้อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมครสมานสามัคคี รวมกันเป็นหนึ่งเดียวเพื่อช่วยกันสืบสานปณิธานและอุดมการณ์สูงส่ง ที่บรรดายุทธชน ยุทธนารีปฏิบัติในอดีตได้กระทำไว้ คือยอมตายเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งองค์การและมาตุภูมิ

		เบญจบุรุษสุทนต์มัลลียะผู้ประพันธ์
ส	๑๗ เมษายน ๑๙๗๕	สโรชกัญญาภรณ์
	ผู้แต่งและเรียบเรียง	รศ.ดร.สุวิมล วัฒนศิริ
บ	อัครราชบัณฑิตยสถาน (๑๗๕๕) ๑๗๕๕	
	สหภาพคณาจารย์ไทย	มัลลียะผู้ประพันธ์

¹ เฮกตาร์ เป็นมาตราวัดพื้นที่เมตริก เท่ากับ 2,741 เอเคอร์หรือ 10,000 ตารางเมตร (hectare) เท่ากับ 6 ไร่ 1 งาน

สตรี	ยุทธชนต่อสู้แช่น้ำทุกวัน	อดข้าวแสบท้องในถิ่นที่ซ่อน
	มิตรเข้าประยุทธธเกราะสามานย์	มิตรดีด้วยตนเองเข้าถึงโจรสตู่
บุรุษ	ยุทธมิตรประยุทธร้ายข้ามแม่น้ำ	ได้ไปโจมตีฝูงหมาดุร้ายสมควรฆ่าทั้ง
	ยุทธมิตรทะเลาะลัวจรรอต่อตั้ง	ตีโจรอเมริกันอยู่กลางสมุทร
สตรี	ยุทธมิตรต่อสู้หัตถ์จรรยภายในคุก	แม้ศัตรูสร้างทุกซ์ทารุณกรรมที่สุด
	มันเอาไฟฟ้าจี้ก็ไม่มีทรุด	รักษาความลับจวบจนสิ้นชีวิ
บุรุษ	ข้าพเจ้าจำชัดเลือดหลังยุทธมิตร	แดงฉานหลังรดปฐพี
	กว่าห้าปีคือหน้ากระดาดใหม่	สว่างไสวพรรณรายกัมพูชาปฏิวัติ
	ข้าพเจ้าปฎิญาณมุ่งมั่นเรียนรู้	แบบอย่างยุทธมิตรรุ่งเรืองที่สุด
	แล้วเดินตามทางยุทธมิตรตลอด	ทำการปฏิวัติจนถึงที่วสาน
	สร้างกัมพูชาเป็นที่เสนาหา	ให้แปรเปลี่ยนเป็นรมณียฐาน
	สมบูรณ์สบายรุ่งเรืองเถิกถกาน	พี่น้องครบปรานสุขสวัสดิ์เอย
		(แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียน)

เขมรแดงทำลายระบบการศึกษาของประเทศย่อยยับ สถานศึกษาต่าง ๆ แปรสภาพเป็นโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ ปัญญาชนถูกสังหารเป็นจำนวนมาก ที่รอดชีวิตหนีตายอพยพไปอยู่ต่างประเทศ การศึกษาที่เหลืออยู่ในยุคนั้นเป็นการศึกษาระดับพื้นฐานที่ให้ประชาชนพออ่านออกเขียนได้ เขมรแดงได้สั่งสอนอุดมการณ์ทางการเมืองของตนผ่านทางบทเพลง และการเต้นรำ (David Sloper, 1999: 7) บทเพลงข้างต้นเป็นตัวอย่างของการล้างสมองประชาชนได้เป็นอย่างดี

เนื้อหาในบทเพลง แสดงถึงวิธีการอันแยบคายที่เขมรแดงใช้ทำลายฝ่ายตรงข้าม โดยการจำแนกประเภทเทียม (Pseudospeciation) คือการกีดฝ่ายที่แตกต่างจากกลุ่มของตนลงไประดับความเป็นมนุษย์ประเภท (Species) เดียวกับตน (ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, 2539: 46) เห็นได้จากเนื้อเพลงท่อนที่ว่า มิตรด้วยล้นภูมิต้องเฆเรอฆัณ ที่ให้ฝ่ายปรปักษ์เป็นโจรสตู่ ที่ประชาชนควรฆ่าทั้ง และจากท่อนที่ว่า เภภะยบสโฏโฏโฏโฏเบญญู คำว่า เบญญู ที่แปลว่า ผึ้งสุนัข หมายถึง ฝ่ายที่เป็นปรปักษ์กับเขมรแดง คนพวกนี้เขมรแดงไม่ถือว่าเป็นมนุษย์ แต่ถือว่าเป็นผึ้งสุนัข และไม่ใช่นุสนขที่ตี เพราะเป็นสุนัขที่ โทะโฏญู คือ คุร้าย ประชาชนเขมรสมควรที่จะ เฆเรอฆัณ คือฆ่าทั้ง โดยที่ไม่มีความผิดบาปแต่อย่างใด เพราะถือว่าไม่ได้ฆ่าคน แต่กำลังฆ่าผึ้งสุนัขที่คุร้าย ถือเป็นการกระทำที่ชอบธรรม

3. บทสรุป

บรรดาบทเพลงที่ผลิตขึ้นในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยเป็นเพลงที่ไม่มีการนำมาผลิตซ้ำหรือนำมาตีความใหม่แต่ประการใด และเป็นบทเพลงที่ไม่มีใครอยากได้ยินได้ฟังอีก เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความเจ็บปวดให้แก่เหยื่อผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น (Ly Vanna, 2004: 111)

เพลงในยุคนั้นไม่ได้ทำหน้าที่สำคัญ คือการให้ความบันเทิงสุขแก่ผู้ขับร้อง และผู้ฟัง หากแต่เพลงได้กลายเป็นอาวุธสำคัญทางการเมืองเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มอำนาจใหม่ ประหัตประหารฝ่ายตรงข้าม และเพื่อปลุกระดมพลังมวลชน รวมทั้งทำให้นโยบายที่เขมรแดงวางไว้สามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

เพลงที่ผลิตขึ้นในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยยังมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาอยู่อีกหลายประเด็นด้วยกัน เนื่องจากข้อจำกัดบางประการ ทำให้ผู้เขียนสามารถศึกษาได้เฉพาะในส่วนของเนื้อร้อง ทั้ง ๆ ที่ในบทเพลงยังประกอบด้วยส่วนของจังหวะ (rhythm) และระดับเสียง (pitch) อีกด้วย ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ช่วยทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการร่วมไปกับผู้ขับร้องไม่น้อยไปกว่าในส่วนของเนื้อร้องเลย การศึกษาในด้านดนตรีจึงอาจช่วยให้ภาพของการศึกษาเพลงปลุกระดมพลังมวลชนในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยชัดเจนขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2549). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- งวล ญิล, ผู้แต่ง. ภูมิจิต เรื่องเคย, ผู้แปล. (2548). *จิตวิญญาณมารดาธิปไตยในสังคมเขมร*. บุรีรัมย์: วินัย.
- จินดา ดวงจินดา. (2521). *รัฐธรรมนูญกัมพูชาประชาธิปไตยและบทวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์.
- จุลชีพ ชินวรรณ. (2533). “การปฏิรูปในสาธารณรัฐประชาชนจีน และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในยุโรปตะวันออก” ใน *การเปลี่ยนแปลงในโลกคอมมิวนิสต์และผลกระทบต่อไทย*. วัชรินทร์ ยงศิริ, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์สวย.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2539). *สันติทฤษฎี วิถีวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- เดวิด แชนด์เลอร์, ผู้แต่ง. พรณงาม เก้าธรรมสาร, สดใส ชันติวรงค์ และวงเดือน นาราสัจ, ผู้แปล. (2543). *ประวัติศาสตร์กัมพูชา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภูวดล ทรงประเสริฐ. (2535). *อินโดจีนในคริสต์ศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ : พี. เพรส.
- วิชุกร ทองหล่อ. (2548). “เพลงสมัยนิยมเขมร : ภาษาและภาพสะท้อนวัฒนธรรม” *วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมร บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- อุบล เทศทอง. “โลกทัศน์ต่อชายหญิง : ภาพสะท้อนจากภาษิตเขมร”. *ดำรงวิชาการ* 4, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2548) : หน้า 131-155.
- Locard, Henri. (2004). *Pol Pot's Little Red Book The Sayings of Angkar*. Chiang Mai: Silkworm Books.
- Vanna, Ly. (2004). *The Expeience of the “ New People” during the Khmer Rouge Regime and Its Effect on their lives in the Present Time*. A Thesis is submitted in partial fullillment of the requirements for the degree of Arts program in Southeast Asian Study Chulalongkorn University.

- Shawcross, William. (1979). *Sideshow, Kissinger, Nixon and the Destruction of Cambodia*. Great Britain : The Chaucer Press.
- Sloper, David. (1999). “Higher Education in Cambodia: An Overview and Key Issues” In *Higher Education in Cambodia: The Social and Educational Context for Reconstruction*, 1-24. Edited by Sloper, David. Thailand : UNESCO Principal Regional Office for Asia and the Pacific.
- ឌី ខាំប៊ូលី. (2007). *ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (1975-1979)*. ភ្នំពេញ : មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា.
- ដៀប សុផល. (2005). *កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម (1975-1979)*. ភ្នំពេញ : សុខភាពវិទ្យាស្ថាន, ស៊ី សាយ្យៈណា ក.
- “អង្គការបដិវត្តន៍ជាដូងព្រលឹងនៃប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ជនជាតិ”. *ស្នេហាអាការពិតៗ* (3 មីនា 2000): p. 62.
- ស៊ី សាយ្យៈណា ខ. “ប្តេជ្ញារៀនសូត្រគំរូមិត្តជំរុញរឿង”. *ស្នេហាអាការពិតៗ* (៤ មេសា 2000): p. 62.
- ស៊ី សាយ្យៈណា គ. “យើងខ្ញុំនារីបដិវត្តន៍កម្ពុជាថ្មី”. *ស្នេហាអាការពិតៗ* (៩ កញ្ញា 2000): p. 62.
- ស៊ី សាយ្យៈណា ង. “រដ្ឋវិស្សាហ័យយើងប្រមូលកម្លាំងសម្រុកធ្វើស្រែ”. *ស្នេហាអាការពិតៗ* (៧ កក្កដា 2000): p. 62.